

# Woningbouw Bornsche Maten, Borne

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport**

12 mei 2004 / rapportnummer 1362-69





commissie voor de milieueffectrapportage

Gemeenteraad van Borne  
Postbus 200  
7620 AE BORNE

uw kenmerk  
4-2295

uw brief  
1 april 2004

ons kenmerk  
1362-70/Pi/eh

onderwerp  
Toetsingsadvies over het MER Woning-  
bouw Bornsche Maten, Borne

doorkiesnummer  
(030) 234 76 34

Utrecht,  
12 mei 2004

Geachte raad,

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een toetsingsadvies uit te brengen over een milieueffectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over Woningbouw Bornsche Maten, Borne. Overeenkomstig artikel 7.26 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te leveren aan de besluitvorming. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen. Dit houdt in dat de Commissie graag het (ontwerp)besluit en de evaluatiedocumenten krijgt toegestuurd.

Hogachtend,

drs. H.G. Ouwerkerk  
Voorzitter van de werkgroep m.e.r.  
Woningbouw Bornsche Maten, Borne



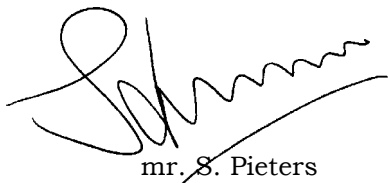
## Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Woningbouw Borsche Maten, Borne

Advies op grond van artikel 7.26 van de Wet milieubeheer over het milieueffectrapport over Woningbouw Borsche Maten, Borne,

uitgebracht aan de Gemeenteraad van Borne door de Commissie voor de milieueffectrapportage; namens deze

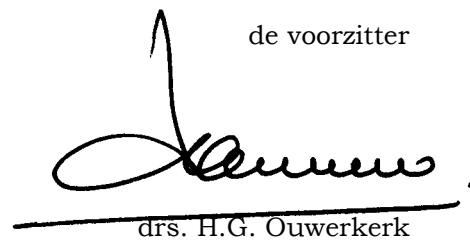
de werkgroep m.e.r.  
Woningbouw Borsche Maten, Borne,

de secretaris



mr. S. Pieters

de voorzitter



drs. H.G. Ouwerkerk

Utrecht, 12 mei 2004



## INHOUDSOPGAVE

<b>1. INLEIDING .....</b>	<b>1</b>
<b>2. OORDEEL OVER HET MER .....</b>	<b>2</b>
2.1 Algemeen .....	2
2.2 Toelichting op het oordeel en opmerkingen over het MER met aanbevelingen .....	2
2.2.1 Een goed MER.....	2
2.2.2 Aandacht voor de gefaseerde verkeersgevolgen .....	2
2.2.3 Regionale ecologische verbinding langs de Bornse Beek.....	3
2.2.4 Optimaliseren van het gebied rondom watergang 15-0-0-12 en de Vossenbeek.....	4

## BIJLAGEN

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 april 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Kennisgeving in De Bornsche Courant d.d. 1 april 2004
3. Projectgegevens





## 1. INLEIDING

De gemeente Borne heeft het voornemen om in het gebied Bornsche Maten, gelegen buiten de bebouwde kom van de huidige woonkern Borne, een nieuwe woonwijk met ongeveer 2.700 woningen (minimaal 2.550 woningen en maximaal 3.250 woningen) te gaan realiseren.

Bij brief van 1 april 2004<sup>1</sup> heeft het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Borne de Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid gesteld om advies uit te brengen over het opgestelde milieueffectrapport (MER). Het MER is op 2 april 2004 ter inzage gelegd<sup>2</sup>.

Het advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r.<sup>3</sup> De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De Commissie heeft kennis genomen van de mededeling dat er geen inspraakreacties en adviezen bij het bevoegd gezag zijn binnengekomen.

Op grond van artikel 7.26, lid 1, van de Wet milieubeheer (Wm) toetst de Commissie:

- aan de richtlijnen van het MER<sup>4</sup>, zoals vastgesteld op 2 september 2003;
- op eventuele onjuistheden<sup>5</sup>;
- aan de wettelijke regels voor de inhoud van een MER<sup>6</sup>.

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de wettelijke vereisten en de richtlijnen en gaat zij na welke onderdelen van het MER in aanmerking komen voor een positieve vermelding. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij het besluit tot vaststelling van het bestemmingsplan Bornsche Maten.

Is dat naar haar mening niet het geval dan betreft het een *essentiële tekortkoming*. De Commissie zal dan adviseren tot een aanvulling. Overige tekortkomingen worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

---

<sup>1</sup> Zie bijlage 1.

<sup>2</sup> Zie bijlage 2.

<sup>3</sup> Zie bijlage 3 voor de samenstelling van de werkgroep en andere projectgegevens.

<sup>4</sup> Wm, artikel 7.23, lid 2.

<sup>5</sup> Wm, artikel 7.23, lid 2.

<sup>6</sup> Wm, artikel 7.10.

## **2. OORDEEL OVER HET MER**

### 2.1 Algemeen

De Commissie is van oordeel dat **de essentiële informatie in het MER aanwezig** is.

Dit houdt in dat alle informatie met betrekking tot de aanleg en het gebruik van de woonwijk Bornsche Maten op correcte wijze in het MER beschreven is. Ten aanzien van de bovenwijkse verkeersgevolgen en mogelijke nieuwe verkeersvoorzieningen alsmede de milieugevolgen daarvan constateert de Commissie dat daarover weinig informatie in het MER is opgenomen. Dit feit heeft de Commissie in haar oordeel betrokken.

Er is sprake van een overzichtelijk en goed gestructureerd MER en een plezierig leesbare samenvatting met daarin de relevante informatie ten aanzien van dit project.

### 2.2 Toelichting op het oordeel en opmerkingen over het MER met aanbevelingen

#### **2.2.1 Een goed MER**

Waarom is dit een goed MER? Omdat het instrument m.e.r. op een optimale wijze is gebruikt, waarbij helder en gestructureerd op basis van relevante milieuaspecten er twee inrichtingsvarianten zijn uitgewerkt. Deze twee varianten vertonen vervolgens weer relevante uitersten, waardoor er ook echt iets te kiezen viel. Op basis van deze twee inrichtingsvarianten is er een goed onderbouwd meest milieuvriendelijk alternatief (MMA) ontwikkeld. In het ontwerpbestemmingsplan is de m.e.r.-informatie ook op een creatieve wijze gebruikt. Kortom, een goed voorbeeld hoe m.e.r.-informatie ondersteunend – en zelfs stimulerend - kan werken bij het ontwikkelen van een ruimtelijk plan.

#### **2.2.2 Aandacht voor de gefaseerde verkeersgevolgen**

In het MER is op correcte wijze beschreven wat de directe verkeerssituatie zal zijn en welke gevolgen daarvan zijn te verwachten voor de nieuwe woonwijk Bornsche Maten.

Maar ten gevolge van de aanleg van deze wijk zal de verkeerssituatie ter plekke wezenlijk veranderen. In de toekomst zal de gehele verkeerssituatie in en om Borne zich drastisch wijzigingen.

Een voorwaarde voor het realiseren van de Bornsche Maten is het aanbrengen van een 'knip' in de Rondweg (N743). De functie van de N743 voor het verkeer tussen Almelo, Borne en Hengelo moet enerzijds worden overgenomen door de autosnelweg A1/A35 en anderzijds door een nieuw te ontwikkelen westelijke randweg in combinatie met een verbindingsweg tussen 'De Kluft' en de huidige Rondweg, aan de zuidzijde van Borne.

De Commissie heeft de gemeente Borne om een nadere toelichting over deze beoogde wegenstructuur gevraagd. Uit de aangeleverde informatie blijkt dat de betrokken instanties – de gemeenten Borne en Hengelo, Rijkswaterstaat, de provincie en het gewest Twente – samenwerken aan de ontwikkeling en de realisatie van deze plannen. Voor de autosnelweg voert Rijkswaterstaat een ‘planstudie’ uit, waarin een verbreding van 2 x 3 rijstroken (exclusief weefstroken) wordt onderzocht. Pas na 2010 – en mogelijk veel later – zullen deze aanpassingen worden gerealiseerd. Voor de westelijke randweg en de zuidelijke verbindingsweg zal een MER worden opgesteld. Ook de aanleg van de westelijke randweg komt pas in een laat stadium van het planproces aan de orde.

In paragraaf 12.3 (Fasering) van het MER wordt gesteld dat de huidige Rondweg nog 8 jaar zal functioneren als provinciale weg. Maar mogelijk duurt deze tussenfase (veel) langer. Er is geen gedetailleerd onderzoek gedaan naar de effecten van deze tussenfase. Maar het voorgezette gebruik van de Rondweg heeft consequenties voor de realisatie van de eerste buurten in de Bornsche Maten. Het veilig kruisen van de Rondweg, met name door het langzame verkeer, vraagt om tijdelijke oplossingen.

In verband met geluidhinder kan aan beide zijden van de weg in een ongeveer 50 meter brede zone voorlopig niet gebouwd worden, tenzij tijdelijke maatregelen getroffen worden. De consequenties met betrekking tot luchtverontreiniging tijdens deze tussenfase moeten nog nagegaan worden.

Het is de bedoeling dat de snelheid op de Randweg in de tussenfase teruggebracht zal worden tot 50 km per uur, maar daartegenover staat een toename van het verkeer te verwachten als gevolg van de autonome groei.

Een goede afwikkeling van het verkeer tussen Almelo, Borne en Hengelo is ook na het aanbrengen van de ‘knip’ van belang voor het voorkomen van sluipverkeer door de Bornsche Maten. De verbinding tussen de beide delen van de N743 aan weerszijde van de ‘knip’ blijft immers in stand, via de wijkontsluitingsweg die tevens als busroute fungeert. De inrichting daarvan zal in principe het sluipverkeer tegengaan, mits de druk op andere routes niet te groot is.

- De Commissie wijst op de verkeersproblematiek van de (langere) tussenfase. Als gevolg daarvan zal er sprake zijn van extra geluidhinder en zal er, vanwege daarvoor geldende regels, een strook van ongeveer 50 meter aan weerszijde van de N743 vrijgehouden dienen te worden van bebouwing, tenzij tijdelijke maatregelen worden getroffen. Tevens dient te worden nagegaan wat de gevolgen zullen zijn van de luchtverontreiniging. De luchtkwaliteit zal aan de daarvoor geldende eisen dienen te voldoen.

### **2.2.3**

#### **Regionale ecologische verbinding langs de Bornse Beek**

De voorgestelde herinrichting van de Bornse Beek en haar oeverlanden biedt kansen voor een betere ecologische verbinding van de natuurgebieden rondom Twickel en die rondom de Deurninger Beek. Realisering van de Bornsche Maten is echter geen voldoende voorwaarde voor het functioneren van deze verbinding. De zuid-westrand van het plangebied is immers nog ver van het kerngebied Twickel verwijderd. Bovendien kruist de Bornse Beek respectievelijk de Woolderbinnenbeek, de snelweg, de spoorlijn, een nieuwe Rondweg en een nieuwe parallelweg om de belangrijkste obstakels te noemen.

Indien er voor gekozen wordt om daadwerkelijk een ecologische verbinding tot stand te brengen dienen deze knelpunten te worden aangepakt. De (re)constructie van veel van de hiervoor genoemde infrastructurele werken biedt hiertoe aanknopingspunten. Daarbij kan verder gegaan worden dan alleen een looprichel<sup>7</sup>, omdat daar slechts een paar soorten gebruik van maken. En een looprichel wordt onaantrekkelijker naarmate de te passeren weg breder wordt. Meer structuurvariatie (verbredingen en versmallingen met begroeiing) en een beter lichtklimaat (lange donkere trajecten moeten zoveel mogelijk worden vermeden) zijn daarbij denkbaar.

- De Commissie wijst op de knelpunten die bestaan langs de route van de Bornse Beek als verbindingszone tussen de natuurgebieden rondom Twickel en de natuurgebieden rondom de Deurninger Beek. De verbindingszone kan geoptimaliseerd worden, waardoor zoveel mogelijk diersoorten hier van gebruik kunnen maken.

#### **2.2.4 Optimaliseren van het gebied rondom watergang 15-0-0-12 en de Vossenbeek**

In het MER is het MMA niet als apart, nieuw alternatief uitgewerkt, maar het bestaat uit een set maatregelen of suggesties om onderdelen uit het (voorkeurs)alternatief Bornse Beekpark milieuvriendelijker te maken. Daarvoor zou ook gebruik gemaakt kunnen worden van een vanuit milieuoogpunt sterk onderdeel uit het andere alternatief, namelijk de bredere groene inbedding van de zijbeken (watergang 15-0-0-12 en de Vossenbeek) mede ten behoeve van een vergrote waterberging, een hogere ecologische kwaliteit en een bredere groene compartimentering tussen de verschillende buurten van het plan. De compactere bouw in de buurten die daarvan het gevolg is, wordt door de bredere groenblauwe omzoming van de buurten gecompenseerd. De Commissie adviseert om dit bij de uitwerking van de deelplannen in overweging te nemen.

- De Commissie adviseert om te bezien in hoeverre een bredere groene inbedding van de zijbeken kan leiden tot een verdere optimalisatie van de uitwerking van de deelplannen.

---

<sup>7</sup> Een looprichel betreft een smalle strook 'wandelpad' langs een watergang, die onder een weg doorgaat bijvoorbeeld, waardoor 'landdieren' (in tegenstelling tot 'waterdieren') daar gebruik van kunnen maken.

## BIJLAGEN

bij het toetsingsadvies over het milieueffectrapport Woningbouw  
Bornsche Maten, Borne

(bijlagen 1 t/m 3)



# BIJLAGE 1

## Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 april 2004 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen



GEMEENTE BORNE

Commissie voor de milieueffectrapportage  
T.a.v. de heer mr. S. Pieters  
Postbus 2345  
3500 GH UTRECHT



	Commissie voor de milieueffectrapportage
ingekomen :	2 APR 2004
nummer	
dossier	1362-40 <sup>f</sup> /m 43
kopie naar :	HL/Pi/b:bl/ ch

8x

uw brief van	uw kenmerk	ons kenmerk 4-2295	datum verzending 1 APR 2004
contactpersoon ing. M.J.G. Wleffink		doorkiesnummer 074 2658625	e-mail info@borne.nl
onderwerp Milieueffectrapport Bomsche Maten			bijlagen 2

Geachte heer Pieters,

Bij besluit van 25 maart 2004 heeft de gemeenteraad van Borne het Milieueffectrapport (MER) Bomsche Maten aanvaard. Overeenkomstig artikel 7.19 en 7.20 van de Wet milieubeheer sturen wij u het Milieueffectrapport toe.

Het Milieueffectrapport ligt met ingang van vrijdag 2 april 2004 gedurende 4 weken, derhalve tot en met donderdag 29 april 2004, tijdens openingstijden voor een ieder ter inzage bij de publieksbalie in het gemeentehuis van Borne en in de openbare bibliotheek van Borne.

Gedurende deze termijn van 4 weken wordt aan een ieder de gelegenheid geboden schriftelijk op dit plan te reageren bij het college van burgemeester en wethouders, postbus 200, 7620 AE te Borne.

Wij stellen u in de gelegenheid om, overeenkomstig artikel 7.26 Wet milieubeheer, advies uit te brengen.

Hoogachtend,

het college van burgemeester en wethouders,  
de secretaris, de burgemeester,

## BIJLAGE 2

### Kennisgeving van het milieueffectrapport in de Borsche Courant d.d. 1 april 2004

#### **Inspraak voorontwerpbestemmingsplan 'Borsche Maten' / Milieueffectrapport 'Borsche Maten'**

De gemeente Borne heeft het voornemen om in de Borsche Maten een woonwijk te realiseren van circa 2700 woningen. Hierbij gaat het om het gebied dat ruwweg begrensd wordt door de Deurningerbeek met bijbehorende ecologische zone en de zuidrand van de woonwijk Stroom Esch (noordgrens), de gemeentegrens met Hengelo (oost- en zuidgrens), en de Rondweg (westgrens), zie bijgaand overzicht van het plangebied.

##### **Voorontwerpbestemmingsplan Borsche Maten**

Het college van burgemeester en wethouders maakt, gelet op artikel 6a van de Wet op de Ruimtelijke Ordening en de gemeentelijke inspraakverordening, de ter inzage legging bekend van het voorontwerp bestemmingsplan Borsche Maten.

Het voorontwerp bestemmingsplan ligt met ingang van vrijdag 2 april 2004 gedurende 4 weken, derhalve tot en met donderdag 29 april 2004, tijdens openingsuren voor een ieder ter inzage bij de publieksbalie in het gemeentehuis van Borne en in de openbare bibliotheek van Borne.

Gedurende deze termijn van 4 weken wordt aan een ieder de gelegenheid geboden schriftelijk op dit plan te reageren bij het college van burgemeester en wethouders, postbus 200, 7620 AE te Borne.

##### **Milieueffectrapport (MER) Borsche Maten**

Op grond van de Wet milieubeheer moet voor de vaststelling van het ruimtelijk plan dat als eerste in de bouw van 2000 of meer woningen voorziet (in dit geval het bestemmingsplan) een milieueffectrapport (MER) worden gemaakt (artikel 7.2 Wet milieubeheer) (artikel Besluit Milieueffectrapportage, onderdeel

C, onder 11). Het doel van een milieueffectrapportage is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming.

Het Milieueffectrapport (MER) ligt met ingang van vrijdag 2 april 2004 gedurende 4 weken, derhalve tot en met donderdag 29 april 2004, tijdens openingsuren voor een ieder ter inzage bij de publieksbalie in het gemeentehuis van Borne en in de openbare bibliotheek van Borne.

Gedurende deze termijn van 4 weken wordt aan een ieder de gelegenheid geboden schriftelijk op dit plan te reageren bij het college van burgemeester en wethouders, postbus 200, 7620 AE te Borne.

##### **Informatiebijeenkomst voorontwerpbestemmingsplan en hoorzitting MER**

Op donderdag 15 april 2004, zal van 16:00 uur tot 20:00 in het gemeentehuis van Borne een doorlopende openbare informatie- en inspraakbijeenkomst worden gehouden. Tijdens de bijeenkomst wordt informatie gegeven over beide plannen en worden aanwezigen in de gelegenheid gesteld mondeling hun inspraakreactie kenbaar te maken. De informatiebijeenkomst over het voorontwerp bestemmingsplan wordt gecombineerd met de hoorzitting voor het MER. Ten behoeve van het MER zal er om 16.30 uur en 18.30 uur een presentatie worden gegeven.



## **BIJLAGE 3**

### **Projectgegevens**

**Initiatiefnemer:** College van Burgemeester en Wethouders van Borne

**Bevoegd gezag:** Gemeenteraad van Borne

**Besluit:** bestemmingsplanwijziging

**Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994:** C11.1

**Activiteit:** woningbouwontwikkeling van minimaal 2.550 tot maximaal 3.250 woningen, alsmede de ontwikkeling van het Park Oud Borne

**Procedurele gegevens:**

kennisgeving startnotitie: 5 juni 2003

richtlijnenadvies uitgebracht: 13 augustus 2003

kennisgeving MER: 2 april 2004

toetsingsadvies uitgebracht: 12 mei 2004

**Bijzonderheden:** m.e.r. is gebruikt om op inzichtelijke wijze de te maken ruimtelijke keuzes in beeld te brengen, afgezet tegen de relevante milieugevolgen, waarbij uiteindelijk op basis van één van de uitgewerkte inrichtingsvarianten er gekomen is tot een meest milieuvriendelijk alternatief (MMA). Dit betreft een goed MER.

**Samenstelling van de werkgroep:**

ir. J.R. Groenhuijse

dr.ir. J. Hoeks (toetsing)

ir. W.H.A.M. Keijsers

drs. A. van Leerdam

drs. H.G. Ouwerkerk (voorzitter)

ir. J.H.G. Verhagen (richtlijnen)

**Secretaris van de werkgroep:** mr. S. Pieters





## **Toetsingsadvies over het milieueffectrapport Woningbouw Bornsche Maten, Borne**

De Commissie heeft geconstateerd dat er sprake is van een goed MER, waarin twee contrasterende inrichtingsvarianten zijn uitgewerkt, uiteindelijk resulterend in een goed afgewogen meest milieuvriendelijk alternatief. Daarnaast heeft de Commissie gewezen op de verkeersproblematiek die als gevolg van de aanleg van deze woonwijk kan ontstaan, omdat allerlei verkeersvoorzieningen nog gerealiseerd moeten worden waarvan niet zeker is of en wanneer dat zal gaan gebeuren.

Andere aandachtspunten vormen de ecologische verbindingzone langs de Bornse Beek en een bredere groene inbedding van de zijbeken.

ISBN 90-421-1313-8